

Hiểu về liệu pháp miễn dịch

Hệ miễn dịch là một mạng lưới phức tạp gồm các cơ quan, tế bào và hóa chất hoạt động cùng nhau để bảo vệ cơ thể khỏi nhiễm trùng và các tế bào bất thường như ung thư. Mặc dù hệ miễn dịch của chúng ta có thể chống lại các tế bào bất thường, nhưng đôi khi nó không thể chống lại tất cả và các tế bào này sẽ phát triển thành ung thư.

Thuốc ức chế điểm kiểm soát và các liệu pháp miễn dịch khác

Các liệu pháp miễn dịch được sử dụng rộng rãi nhất là **thuốc ức chế điểm kiểm soát** giúp các tế bào lympho (bạch cầu) chống lại ung thư. Có hai loại tế bào bạch cầu chính, đóng vai trò quan trọng trong hệ miễn dịch của chúng ta. Chúng bao gồm:

- Tế bào B chống lại vi khuẩn và vi-rút
- Tế bào T giúp kiểm soát hệ miễn dịch và hỗ trợ tế bào B tạo ra kháng thể

Tế bào T thường lưu thông khắp cơ thể, tìm kiếm các tế bào bất thường để tiêu diệt. Để ngăn chặn tế bào T phá hủy các tế bào khỏe mạnh, chúng mang theo các protein đặc biệt gọi là 'điểm kiểm soát'. Không may là đôi khi tế bào ung thư sử dụng các điểm kiểm tra để ngăn tế bào T nhận ra rằng chúng bất thường, nghĩa là tế bào T không tiêu diệt tế bào ung thư.

Thuốc ức chế điểm kiểm soát được thiết kế để chặn các 'điểm kiểm soát' trên tế bào ung thư, do đó tế bào T có thể nhận biết và tiêu diệt chúng. Một số loại ung thư có tế bào không ổn định về mặt di truyền hoặc có nhiều đột biến (thay đổi) có nhiều khả năng đáp ứng với thuốc ức chế điểm kiểm soát. Điều này là do tế bào T có khả năng nhận diện chúng cao hơn.

Thuốc ức chế điểm kiểm soát thường được truyền tĩnh mạch (truyền dịch vào tĩnh mạch) và có thể kết hợp với các thuốc khác. Các loại liệu pháp miễn dịch khác bao gồm:

- **Thuốc kích thích miễn dịch** - kích thích hệ miễn dịch và giúp hệ miễn dịch hoạt động trở lại để có thể tấn công các tế bào ung thư.
- **Liệu pháp tế bào T CAR (thụ thể kháng nguyên khảm)** - loại bỏ tế bào T khỏi máu, thay đổi chúng để nhận diện tế bào ung thư tốt hơn, sau đó đưa chúng trở lại máu thông qua đường truyền tĩnh mạch (intravenous, IV). Điều này thúc đẩy khả năng chống lại tế bào ung thư của tế bào T.
- **Liệu pháp vi-rút tiêu diệt tế bào ung thư** - sử dụng vi-rút để lây nhiễm tế bào ung thư, khiến chúng chết đi. Nó cũng kích thích hệ miễn dịch tấn công các tế bào ung thư.

Liệu pháp miễn dịch có hiệu quả không?

Liệu pháp miễn dịch ức chế điểm kiểm soát có thể có hiệu quả với một số người, nhưng không phải với tất cả mọi người. Hiện tại, phương pháp này chỉ áp dụng cho một số loại ung thư, bao gồm ung thư bàng quang, ung thư đầu và cổ, u lympho Hodgkin và không Hodgkin, ung thư thận, ung thư gan, ung thư phổi, ung thư hắc tố và ung thư biểu mô tế bào Merkel.

Liệu pháp miễn dịch hiện nay có thể điều trị ung thư gan, thực quản và ung thư đoạn nối dạ dày thực quản. Liệu pháp này cũng áp dụng cho bệnh ung thư xảy ra ở bất kỳ bộ phận nào của cơ thể và kết quả xét nghiệm cho thấy tình trạng bất ổn về mặt di truyền.

Thông thường, liệu pháp miễn dịch được sử dụng cho những người mắc bệnh ung thư giai đoạn cuối – hoặc ung thư tái phát và di căn sau quá trình điều trị ban đầu hoặc được chẩn đoán ở giai đoạn tiến triển. Để xác định xem liệu pháp miễn dịch có phải là lựa chọn điều trị phù hợp với quý vị hay không, hãy trao đổi với bác sĩ hoặc nhóm chăm sóc ung thư.

Liệu pháp miễn dịch có an toàn không?

Giống như tất cả các loại thuốc và liệu pháp điều trị ung thư, liệu pháp miễn dịch cũng có một số nguy cơ và tác dụng phụ tiềm ẩn. Thuốc miễn dịch thường không an toàn cho phụ nữ mang thai hoặc cho con bú. Nếu quý vị mắc bệnh tự miễn hoặc ghép tạng, sẽ có thêm những vấn đề cần cân nhắc.

Liệu pháp miễn dịch có thể gây ra các tác dụng phụ thường được gọi là tác dụng phụ liên quan đến miễn dịch (immune-related adverse effects, IRAE). Đây là những tác dụng phụ khác với các liệu pháp điều trị ung thư truyền thống và được xử lý theo cách khác. Tác dụng phụ có thể xảy ra sau nhiều ngày, nhiều tuần và trong một số trường hợp hiếm gặp thậm chí có thể xảy ra nhiều tháng sau khi kết thúc điều trị. Nếu quý vị gặp bất kỳ tác dụng phụ nào, điều quan trọng là phải báo ngay cho bác sĩ, ngay cả khi tác dụng phụ có vẻ nhẹ.

Chi phí là bao nhiêu?

Không may là thuốc ức chế điểm kiểm soát rất đắt tiền và có thể tốn tới vài nghìn đô la cho mỗi liều. Chi phí của một số loại thuốc này có thể được Chương trình Quyền lợi Dược phẩm (Pharmaceutical Benefits Scheme, PBS) chi trả, nghĩa là chính phủ Úc sẽ trợ cấp chi phí. Không phải mọi liệu pháp miễn dịch đều được PBS chi trả, vì vậy hãy đảm bảo tìm hiểu chi phí chính xác.

Thông tin do Pancare Foundation cung cấp không thể thay thế cho lời khuyên y tế, chẩn đoán, điều trị hoặc các dịch vụ chăm sóc sức khỏe khác. Pancare Foundation có thể cung cấp cho quý vị thông tin về các bác sĩ, sản phẩm, dịch vụ, thử nghiệm lâm sàng hoặc phương pháp điều trị liên quan đến ung thư đường tiêu hóa trên, nhưng Pancare Foundation không khuyến nghị hoặc xác thực bất kỳ nguồn hỗ trợ chăm sóc sức khỏe nào nếu không nêu rõ.

Những câu hỏi cần đặt ra

Nếu liệu pháp miễn dịch là một lựa chọn điều trị dành cho quý vị, điều quan trọng là quý vị phải hiểu những gì liên quan, quý vị có thể hỏi bác sĩ:

- Có xét nghiệm nào để xác định xem bệnh ung thư của tôi có đáp ứng với liệu pháp miễn dịch hay không?
- Tỷ lệ thành công của liệu pháp miễn dịch đối với loại ung thư của tôi là bao nhiêu?
- Quý vị mong đợi liệu pháp miễn dịch sẽ có tác dụng gì đối với bệnh ung thư? Đây có phải là liệu pháp điều trị duy nhất dành cho tôi không?
- Tôi có lựa chọn nào nếu liệu pháp miễn dịch không hiệu quả?
- Liệu pháp miễn dịch có chi phí bao nhiêu? Có cách nào để giảm chi phí không?
- Tôi sẽ phải điều trị trong bao lâu, tần suất như thế nào và ở đâu?
- Những loại tác dụng phụ nào có thể xảy ra và tôi phải liên hệ với ai nếu gặp phải chúng?
- Tôi có phải trả tiền cho các thuốc bổ sung để giúp kiểm soát tác dụng phụ không?
- Tôi có thể dùng thuốc hoặc vắc-xin khác trong khi đang điều trị bằng liệu pháp miễn dịch không?

Nơi để tìm hiểu thêm

Để biết thêm thông tin về phương pháp điều trị miễn dịch cho loại ung thư của quý vị, hãy trao đổi với nhóm chăm sóc sức khỏe hoặc liên hệ với Nhóm hỗ trợ điều dưỡng chuyên khoa của chúng tôi theo số **1300 881 698** hoặc **support@pancare.org.au**.

